

Čís. 239.

Váleční zajatci bývalého rakousko-uherského mocnářství, kteří ač měli býti již repatriováni, prodlévají na území Československého státu, jsou podrobeni trestní pravomoci soudů občanských.

(Rozh. ze dne 11. srpna 1920, Nd I. 481/20.)

Na Josefa K., bývalého ruského válečného zajatce, nyní příslušníka Polské republiky, jenž, ač měl již býti repatriován, slouží za čeledína v tuzemsku, učiněno bylo pro podezření z krádeže udání u okresního soudu ve Stříbře. Soud postoupil udání divisiímu soudu v Plzni, ježto Josef K. jakožto ruský válečný zajatec podléhá trestní pravomoci soudů vojenských. Vojenský trestní soud odmítl však rovněž svou příslušnost s poukazem k tomu, že obviněný měl již býti cestou repatriační komise odeslán domů a, zůstal-li v oblasti čsl. republiky, ať již dobrovolně či z jiných důvodů, že nemůže býti uznán za válečného zajatce, nýbrž za cizince, podléhajícího pravomoci občanských soudů. Takto vzniknuvší záporný spor o příslušnost mezi okresním soudem ve Stříbře a brigádním soudem v Plzni rozhodl nejvyšší vojenský soud po dohodě a za souhlasu nejvyššího soudu jako soudu zrušovacího tak, že uznal příslušnost okresního soudu ve Stříbře.

D ů v o d y:

Právní povaha válečného zajetí jest upravena přílohou k Haagské smlouvě o zákonech a obyčejích války pozemní ze dne 18. října 1907, první oddíl, 2. hlava (ř. z. čís. 180 z r. 1913). Podle smyslu této mezinárodní smlouvy jsou válečnými zajatci osoby státu, s nímž se vede válka, kteří upadli v moc protivníkovu a jsou zadrženi za tím účelem, by branná moc nepřítelova byla oslabena; v tom postavení zůstávají, pokud neopustí území státu, je zajavšího (po případě spojenců) nebo po uzavření míru nejsou do vlasti propuštěni. Jakmile váleční zajatci býv. rak.-uh. branné moci zřízením samostatného čs. státu vystoupili z území státu, je zajavšího, a vstoupili pod svrchovanost čs. republiky, pozbyli právní povahy vál. zajatců a jest k nim přihlížeti jako k jiným příslušníkům jejich domovského státu. V případě, o nějž jde, nebyla by ostatně příslušnost vojenských soudů také již proto odůvodněna, poněvadž zde není předpokladů § 11 : 10 voj. tr. ř., ježto podle sdělení ministerstva Národní obrany bývalí zajatci rak.-uh. státu, kteří, jako obviněný, se nalézají v soukromých službách, nejsou pod ochranou sborů nebo velitelstev čsl. branné moci.

Čís. 240.

Přípustnost ideální konkurence zločinu vraždy se zločinem veřejného násilí dle § 81 tr. z.

(Rozh. ze dne 11. srpna 1920, Kr I 526/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného Rudolfa M. do rozsudku krajského jako vý-